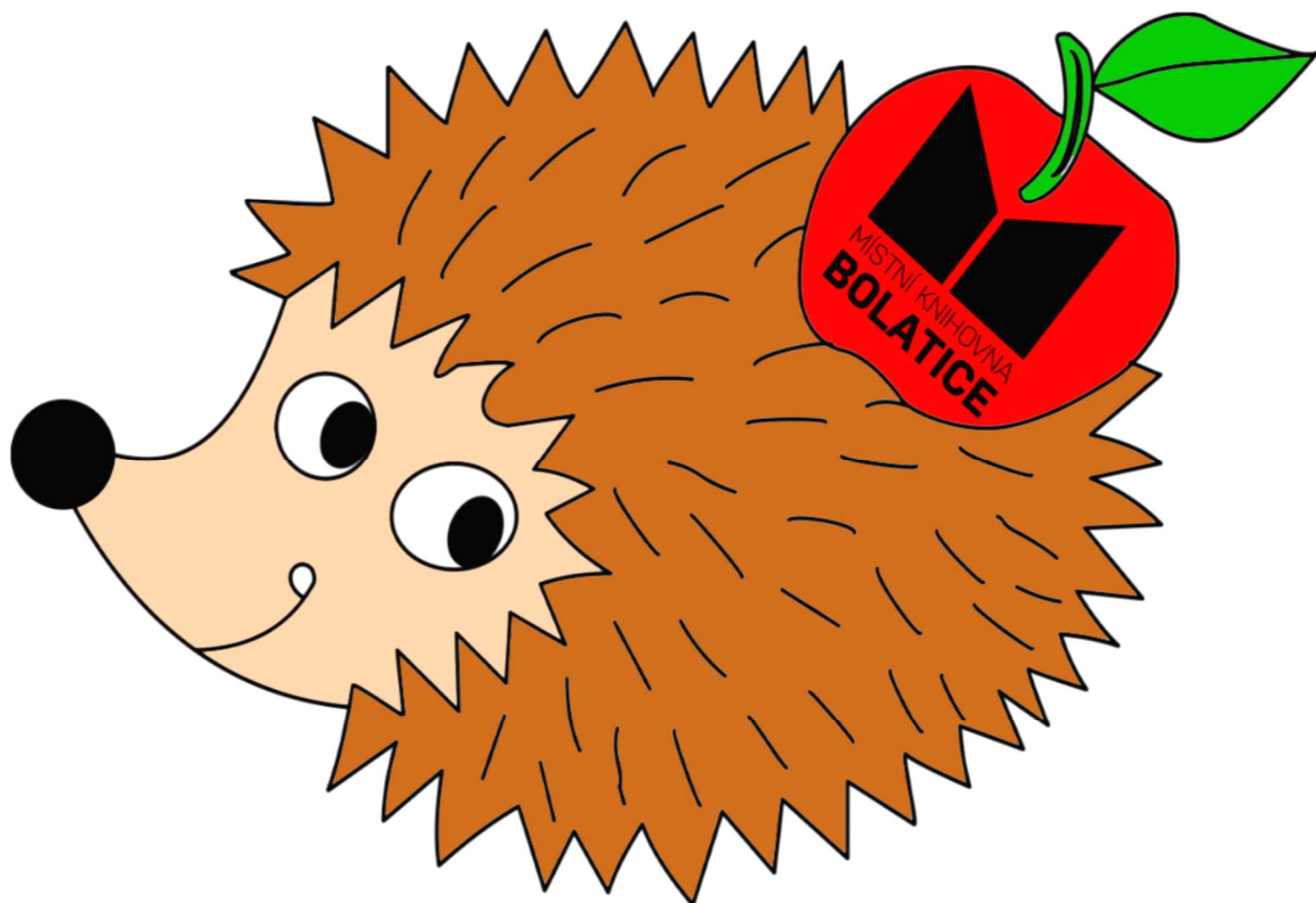

BAVNÍČEK

JEŽEČKA KNIŽNÍČKA

Opět zdravím všechny malé i velké zvědavce a knihomoly! ☺

Léto je za námi a školou povinní opět zasednou do lavic, aby nasbírali nové vědomosti. Já jsem přes léto také odpočíval, ale úplně jsem nezahálel! I během letních dnů jsem občas zašel do knihovny a přečetl pár knížek, které mi prozradily něco víc o nadcházejícím ročním období, o podzimu.

Zjistil jsem, co je charakteristické pro podzim, že budu častěji potřebovat deštník nebo konečně česat zralá jablíčka. Těšit se můžu ještě na babí léto. Že nevíte co to je? Nevadí, já vám to rád prozradím. ☺ Připravil jsem si pro vás řadu zábavných hádanek a úkolů. Mé oblíbené potraviny,

kté sbírám právě na podzim, můžete hledat v přesmyčkách nebo vyluštit v tajence. A tím to nekončí! Rébusů jsem vymyslel hned několik. Zpestřil jsem je také o obrázky, které si můžete vybarvit podle svého přání a představivosti. Lámat hlavičku si můžete i při luštění osmisměrky a kvízu.

Z knížek jsem vyčetl, že podzim s sebou přináší i několik zajímavých tradic. Většina se točí kolem sklizené úrody, což byla pro naše předky velice důležitá věc. Našel jsem i pár pranostik, které toto roční období hezky vystihují.

A co by to bylo za podzim, kdyby se nepouštěli draci? Chtěli byste si nějakého třeba sami vyrobit? Snadná pomoc! Sepsal jsem podrobný návod, jak si takového papírového draka udělat. Tak jen do toho, není to složité. A až bude drak hotový, vzhůru k výšinám!

A samozřejmě ani tentokrát nechybí soutěž! Budu moc rád, když mi na tento námět napíšete nějaký krásný a zajímavý příběh. O ten nejlepší se podělíme v obecním zpravodaji. Příjemné čtení přeje

Váš

ježeček Knižníček

Listí padá, škola volá!

S příchodem podzimu se začíná zkracovat den, ochlazovat počasí a více pršet. Právě tehdy se sklízí z polí většina úrody. Stromy shazují svou listovou pokrývku. Pro děti podzim znamená návrat do školních lavic, což se většinou nesetkává s velkým nadšením. Na druhou stranu se mohou těšit na pouštění draků, sběr ovoce nebo sbírání spadaného listí. To, že zrovna na podzim začínají děti chodit do školy, je dáno historickými důvody, kdy děti běžně pomáhaly při sklizni na statcích, a teprve když bylo sklizeno, mohly chodit do školy.

Astronomický podzim začíná podzimní rovnodenností – na severní polokouli kolem 23. září, na jižní kolem 21. března a končí zimním slunovratem – 21. prosince, resp. 21. června. V meteorologii jsou souhrnným termínem podzim označeny měsíce září, říjen a listopad (březen, duben a květen na jižní polokouli).

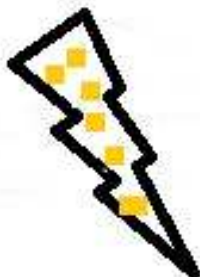
Podzim často vytváří v přírodě úchvatné barevné scenérie, nejkrásnější podívaná se naskytá ve třech oblastech: ve většině Severní Ameriky, v malé oblasti uprostřed Jižní Ameriky, a ve východní Asii, zejména v Číně a v Japonsku. Tyto barevné krajinné scenérie nezůstávají stranou zájmu lidí a zejména na východě USA a Kanady vzbuzují čilý sezónní turistický ruch.

Na podzim se může objevit i několik teplých dnů. Tomuto období se říká babí léto. Jde o označení déletrvajícího suchého, slunečného, teplého a málo větrného počasí na konci léta či začátku podzimu. V Americe tomuto období říkají Indiánské léto.

Noci ale bývají již poměrně chladné a častěji se k ránu vytvářejí mlhy, které se postupně udržují i během dne. Podle klimatologů se babí léto průměrně vyskytuje v období od 21. září do 2. října. Proto je někdy v Česku nazýváno létem svatého Václava (svátek 28. září). Délka trvání tohoto příjemného podzimního počasí je v jednotlivých letech velice rozdílná. Například v roce 1959 trvalo babí léto téměř 7 týdnů, zatímco v některých letech není téměř zřetelné. Během babího léta lze často pozorovat volně se vznášející pavučiny drobných pavouků, které lidem v minulosti připomínaly šedé „babské“ vlasy. Odtud pochází název tohoto období.

Dokážeš doplnit konec každé věty?

PODZIM

Oříšky na podzim sbírá...		Venku často ...
	Ze stromu padá	
Když prší, vezmeme si...	Do teplých krajů odlétají...	Chodíme do lesa na...
Na stromě se červenají...		Místo na spaní si hledá...

Správné odpovědi najdeš na zadní straně.

Vylušti tajenku pomocí slov OPAČNÉHO významu

světlo

Y

dlouhý

mír

E

hezký

černý

start

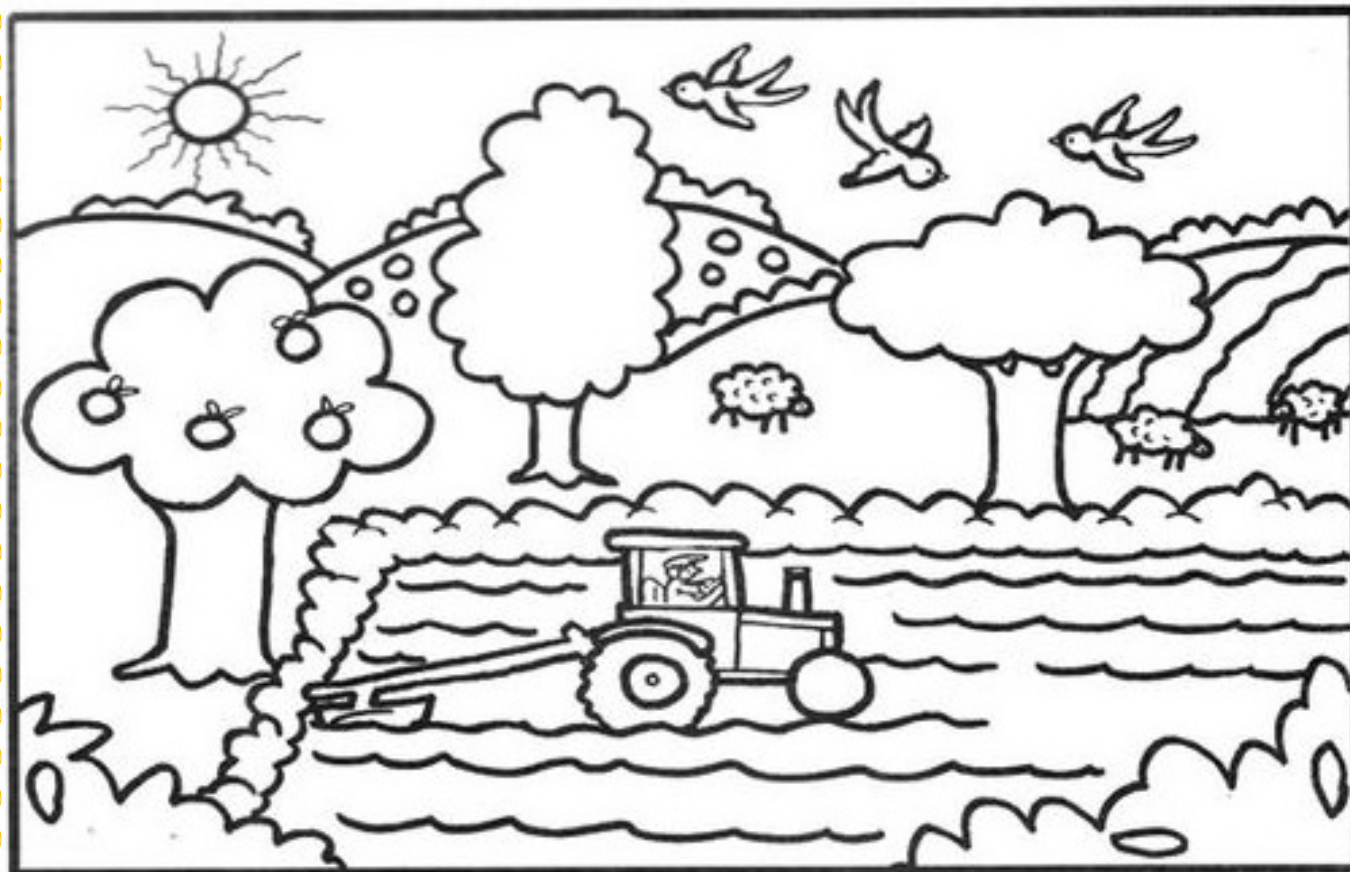
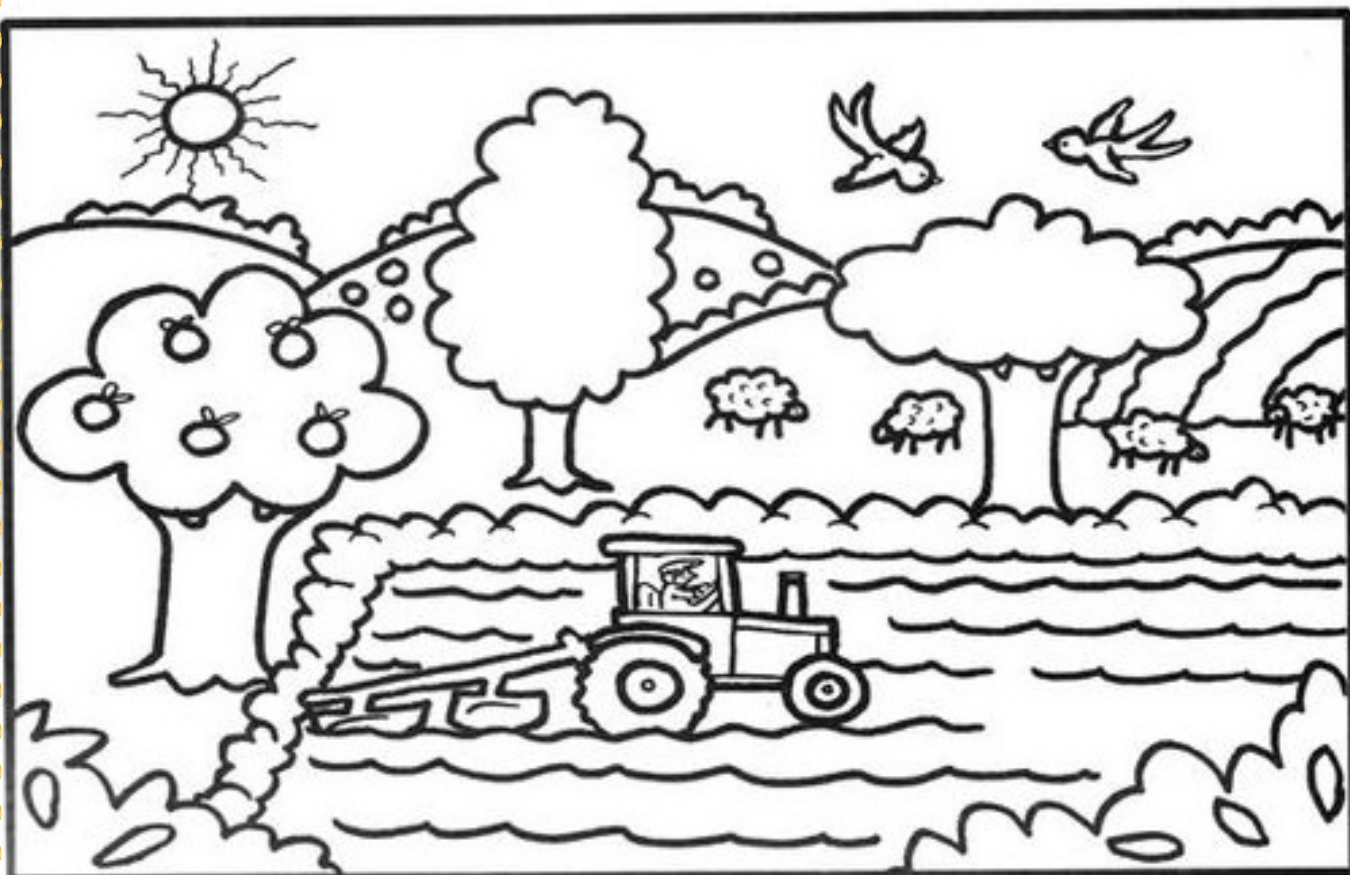
E

zdraví

Á

5

Najdi mezi obrázky sedm rozdílů ☺

Pranostiky na podzim:

Čím dříve listí opadne, tím úrodnější příští rok.

Když dlouho listí nepadá, tuhá zima se přikrádá.

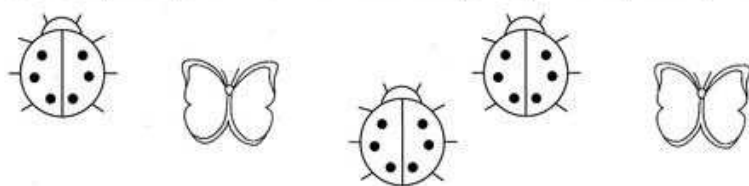
Když se táhnou ptáci blízko k stavení, bude tuhá zima.

Mnoho bukvic - mnoho vánic.

Podzim bohatý na mlhu věští v zimě mnoho sněhu.

VÍCE x MÉNĚ

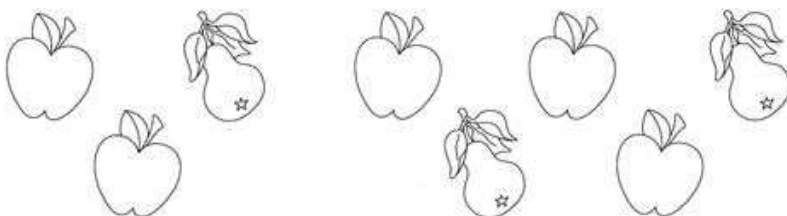
Rozhodni, zda je více berušek nebo motýlů. Vybarvi to, čeho je více.

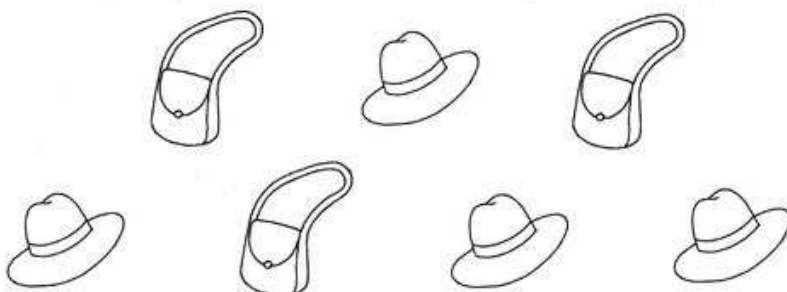
Rozhodni, zda je více květin nebo hub. Vybarvi to, čeho je více.

Rozhodni, zda je více jablek nebo hrušek. Vybarvi to, čeho je více.

Rozhodni, zda je více klobouků nebo tašek. Vybarvi to, čeho je více.

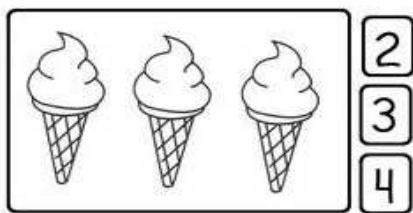
Hádky

Běhá to po poli,
draky to zvedá.
Zalézá pod svetry,
zima je, běda!
Co je to?

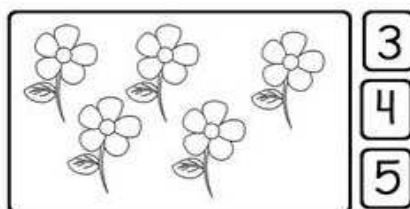
Žluté pochutnání,
je jen na podzim
k mání. Je sladké
jako med, dej si ho
hned teď.
Co je to?

Vyrostla mi před
očima,
každý den je trochu
jiná.
Někdy pálí, plamen
nemá,
je červená i zelená.
Co je to?

Správné odpovědi najdeš na zadní straně.

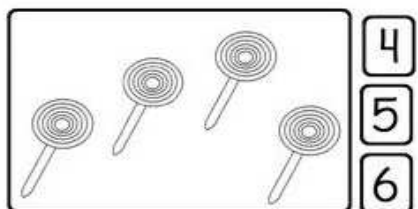

2
3
4

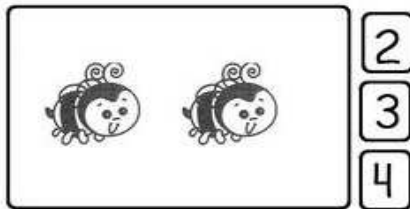

3
4
5

A teď trochu matematiky!

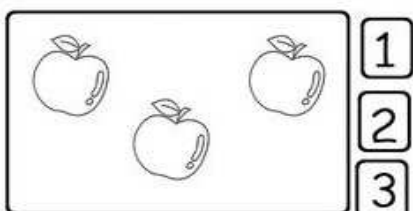

4
5
6

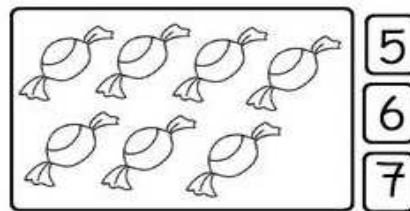

2
3
4

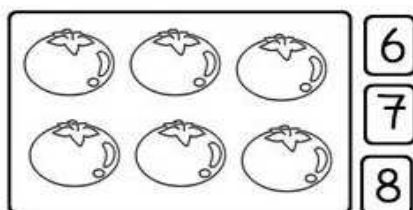
Zakřížkuj správný počet v daných obrázcích-☺

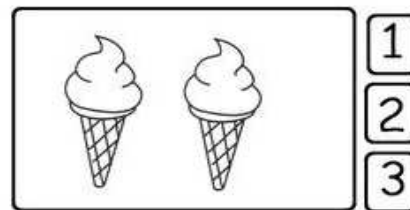
1
2
3

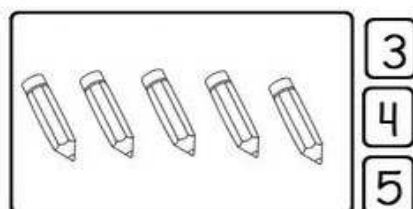
5
6
7

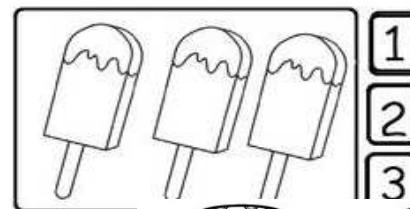
6
7
8

1
2
3

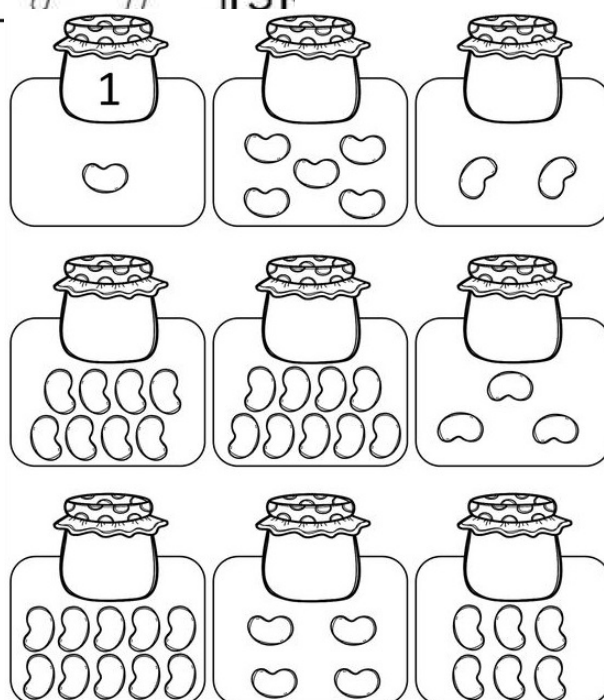

3
4
5

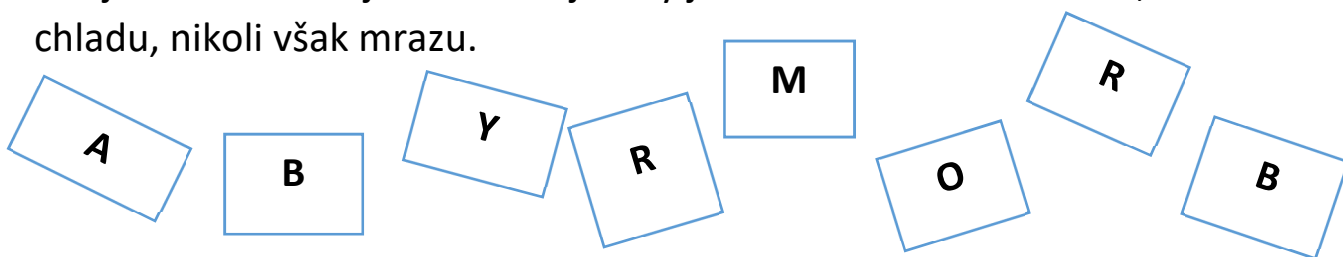
1
2
3

Vepiš do sklenice správný počet uložených fazolí ☺

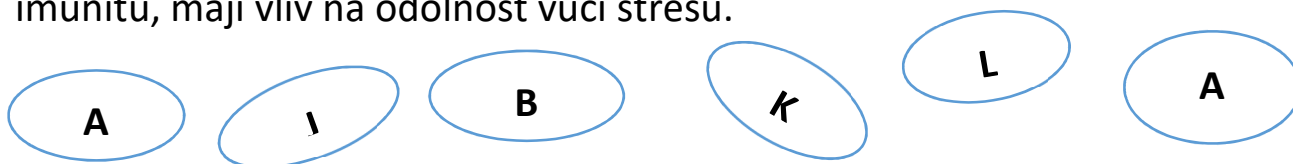

Na podzim se sklízí úroda. Rozluštíš, které plody jsem sklídl do košíku?

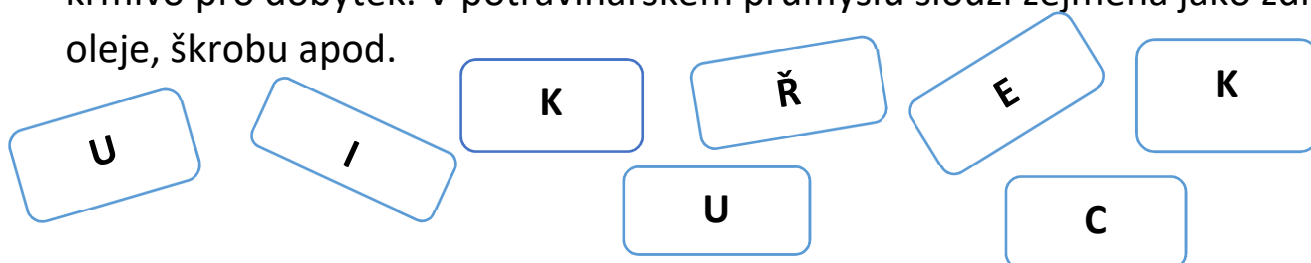
První z plodů mám moc rád. Vařím si je obědu jako přílohu. Jedná se o jednu z nejvýznamnějších zemědělských plodin. Pozor! S výjimkou jedlých hlíz je celá rostlina jedovatá. Její hlízy je nutno skladovat ve tmě, v suchu a chladu, nikoli však mrazu.

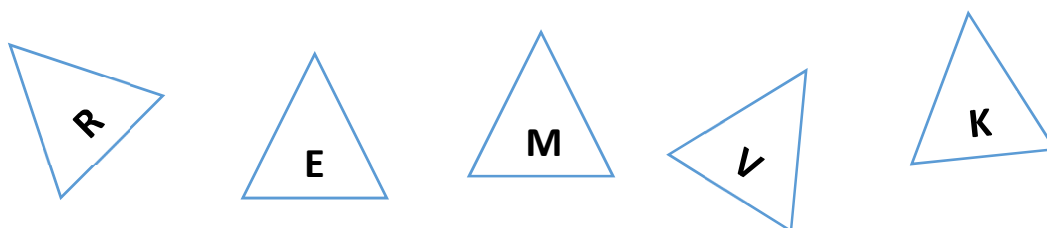
Další plody rostou na ovocném stromě a jsou to nejoblíbenější druhy ovoce. Jsou důležitou součástí našeho jídelníčku. Vyrábí se z nich mošty a džusy, džemy, kompoty, čaje, aroma do jiných jídel. Mají nezastupitelné místo ve výživě - obsahují celou řadu látek prospěšných organismu, zvyšují imunitu, mají vliv na odolnost vůči stresu.

Další dobrůdka je, dá se říci, robustní trávou dorůstající výšky nejčastěji 0,5 až 6 metrů. Jím ji jen tak, nebo si z ní udělám popcorn. Pěstuje se také jako krmivo pro dobytek. V potravinářském průmyslu slouží zejména jako zdroj oleje, škrobu apod.

V mém košíku nesmí chybět ani kořeněná zelenina. Může se jíst syrová, vcelku jen tak po opláchnutí, nasekaná či nastrouhaná do salátů v kombinaci s jablky nebo cibulí, posypaná petrželkou, pažitkou nebo ořechovými jádry, či tepelně upravená v polévce, omáčkách apod. Obsahuje vitamín A.

Správné odpovědi najdeš na zadní straně.

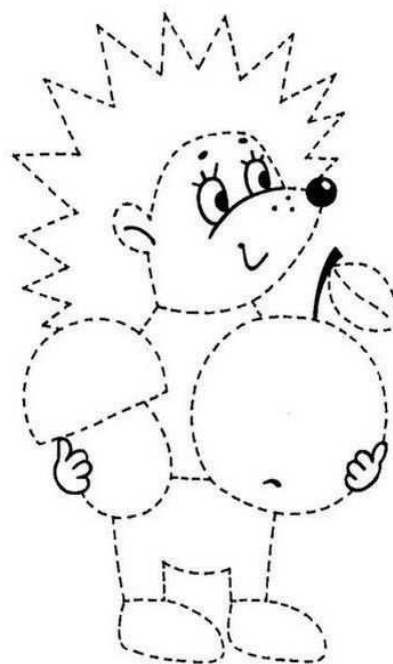
Vybarvi si obrázek ☺

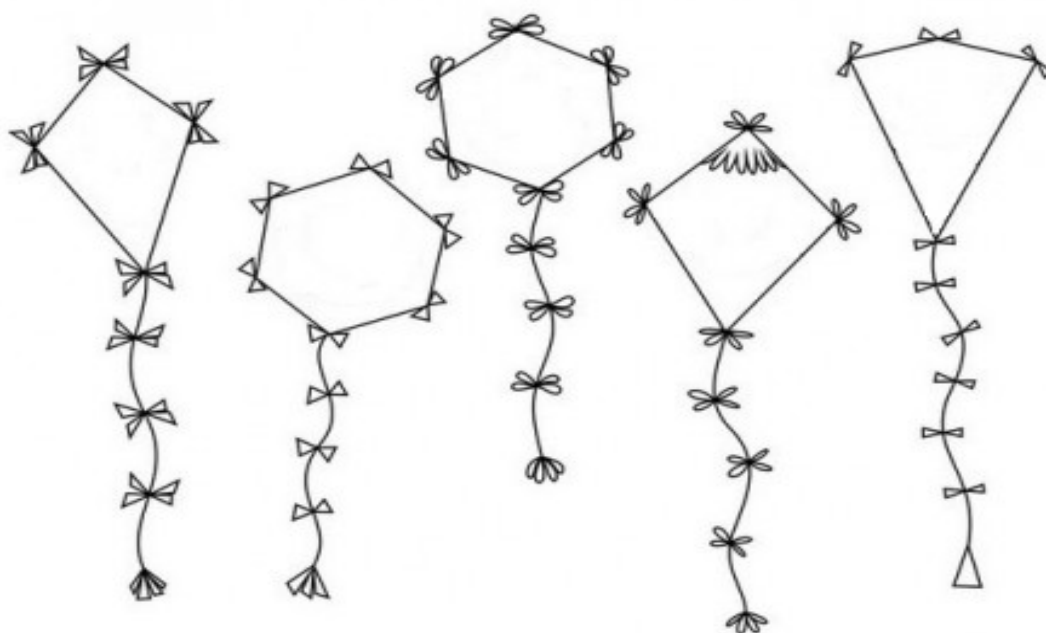
Vybarvi správnou dvojici listů ☺

**Obtáhni si ježečka Knížníčka a
vymaluj si ho ☺**

Dokresli si draky podle své fantazie ☺

DOŽÍNKY

Slaví se ve všech zemědělských krajích. Jde o starý obyčej, kdy lidé závislí na sklizené úrodě se vždycky radovali nad dokončením sklizně. Zvláště pak, když byla dobrá úroda a zajistila dostatek potravy pro všechny a krmení pro dobytek na další rok. Dožínkové slavnosti se staly velmi oblíbenými a průvody s nazdobenými vozy se stávaly i součástí různých oficiálních oslav. Nyní kladou důraz na podporu tradičních hodnot venkovského způsobu života.

POUTĚ

Vesnické poutě se konají jednou do roka v den výročí patrona, kterému je zasvěcen místní kostel. V kostele se koná slavnostní mše svatá. Lidé se věnují také zábavě, nakupují ve stáncích svaté obrázky, růžence, pečivo, perníky, hračky a podobně. Dnes je pouť spojena zejména s kolotoči a koncerty hudebních hvězd.

Sv. VÁCLAV

Od 11. století je patronem českého státu. Svátek sv. Václava uctívala v minulých staletích celá země. Konaly se slavnostní mše i lidové veselice. Nyní se jeho den slaví státním svátkem. Ke zvykům, které mají již mnohaletou tradici, patří i setkávání pod jeho jezdeckou sochou na Václavském náměstí v Praze. Pod dohledem tohoto knížete se tu konají nejen oslavy, ale i demonstrace.

DUŠIČKY

Pod názvem Dušičky se skrývají dva svátky – svátek Všech svatých a Památka všech zemřelých. Lidé chodívají na hřbitov a vzpomínají na své blízké. Křesťané věří, že modlitby živých pomáhají duše v očistci očistit od hříchů, aby mohly jít do nebe. V Americe se pak slaví Halloween. Děti se 31. října převlékají do hrůzostrašných masek a chodí koledovat. Vyrábějí se svítící dýně, pořádají večírky a zdobí se domy.

Sv. MARTIN

Ke svátku sv. Martina neodmyslitelně patří tzv. svatomartinská husa. Na stole by nemělo chybět ani martinské pečivo jako rohlíky, rohy či podkovy a také buchty. K tomu se podává svatomartinské víno. Jde o první vína nového ročníku. Tradičně se první svatomartinská vína otevírají 11. listopadu v 11:00 hodin na mnoha slavnostních akcích po celém Česku.

Kvíz

1. Který jehličnatý strom na podzim opadá?

- a) modřín
- b) jedle
- c) smrk

2. Jak se říká plodu buku lesního?

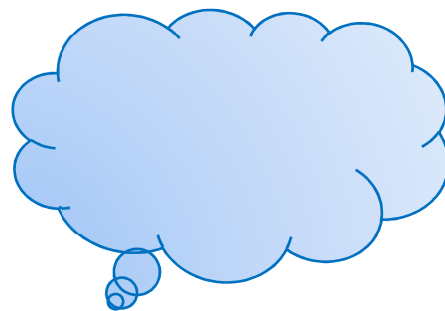
- a) bukvice
- b) žalud
- c) šiška

3. Proč listnatým stromům opadávají na podzim listy?

- a) aby se bylo v čem brodit v lese
- b) protože je potřebují zvířata, jako peřinu
- c) protože by v zimě stromům vadily

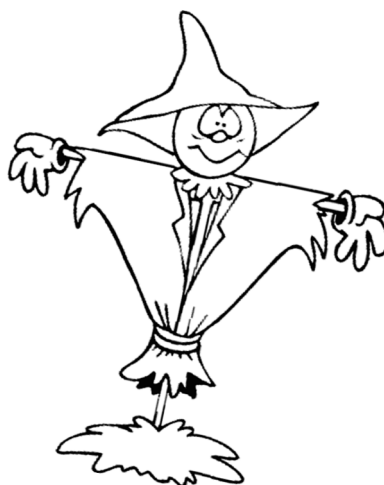
4. Jak se říká plodu jírovce?

- a) oříšek
- b) kaštan
- c) bukvice

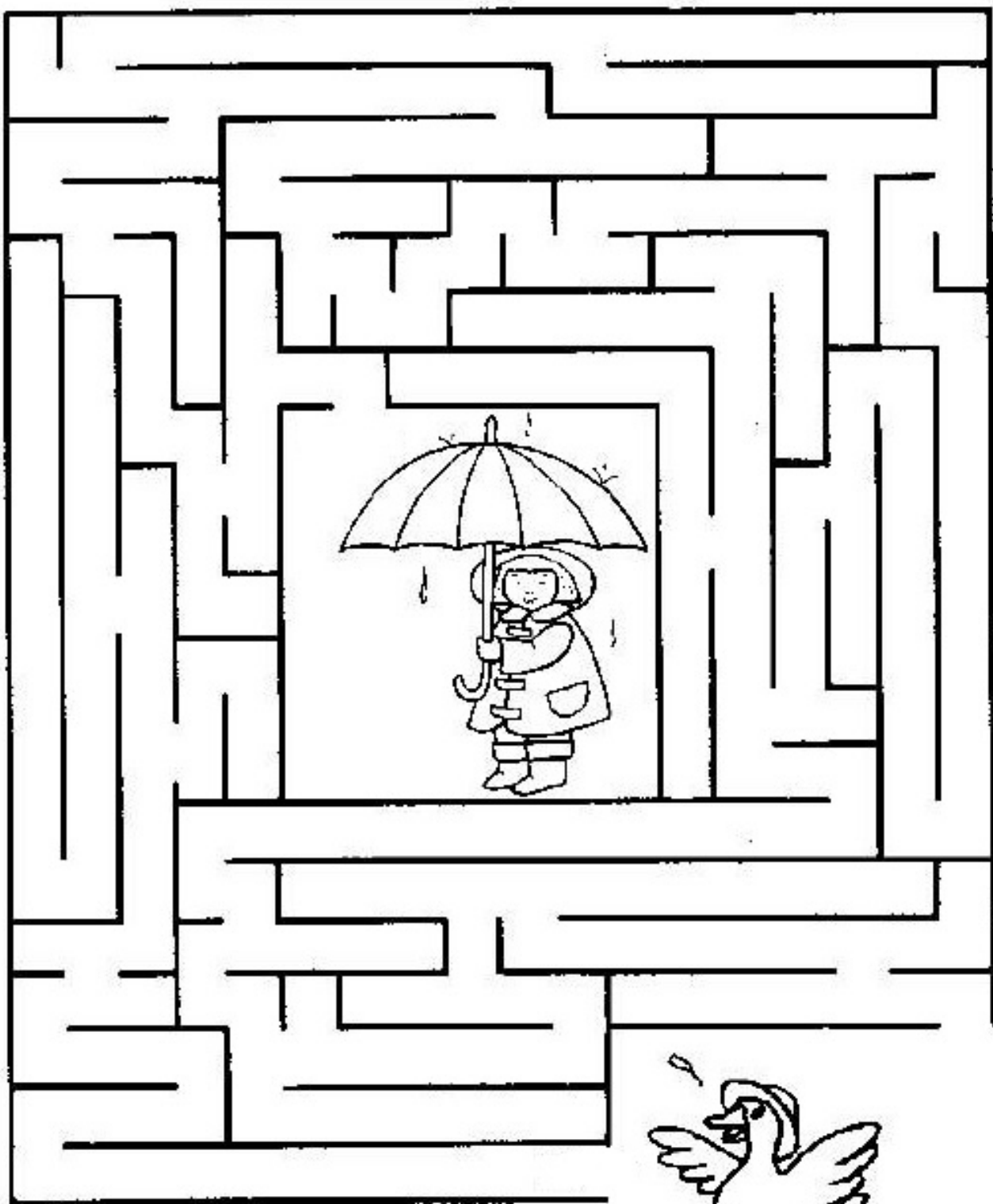
5. Co sbíráme na čaj z růže šípkové?

- a) plody
- b) listí
- c) květy

Správné odpovědi najdeš na zadní straně.

Pomůžеш najít husičce cestu k deštníku, aby se mohlo schovat před deštěm?

Vyškrtěj nabízená slova a rozlušti, co osmisměrka skrývá ☺

V	A	Č	N	A	T	E	C	E	L	I	A	K	I	E	M
E	A	I	P	I	Y	M	A	Z	Á	K	A	J	P	A	O
V	O	N	I	Č	K	A	N	Š	N	S	E	O	L	M	U
E	B	D	A	E	E	U	D	D	A	S	K	I	A	O	D
R	J	I	X	D	V	Z	Á	R	E	L	Č	R	C	L	R
K	Í	Á	I	A	E	Y	T	T	I	K	O	U	K	E	O
A	M	N	O	R	N	S	E	Č	O	K	I	T	A	T	S
R	K	Š	M	E	Á	R	K	S	S	L	U	P	K	A	T
E	A	T	R	A	P	A	T	A	G	O	N	I	E	A	R
T	R	N	O	V	N	Í	K	Í	N	E	M	Á	N	Z	O
A	N	T	A	R	K	T	I	D	A	K	V	A	L	O	V

amoleta, Antarktida, atrapa, axiom, candát,
celiakie, čedar, deska, Emauzy, indián, jeseter,
kareta, maličkost, mazák, moudrost, objímka,
ostrov, oznámení, pánev, Patagonie, placka,
poklička, slupka, statik, šalotka, trasa, trnovník,
tykev, vačnatec, vanad, veverka, volavka, vonička

ÚKOLNÍČEK:

Najdi ve větách měsíce

Lízá řípu rád. Stáří je na sklonku života. A list opadl.

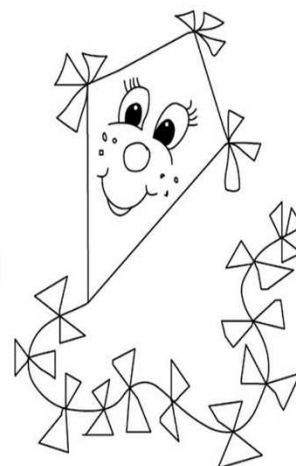
Spoj, co k sobě patří (pranostiky)

Svatý František – přichází bíle oděna.

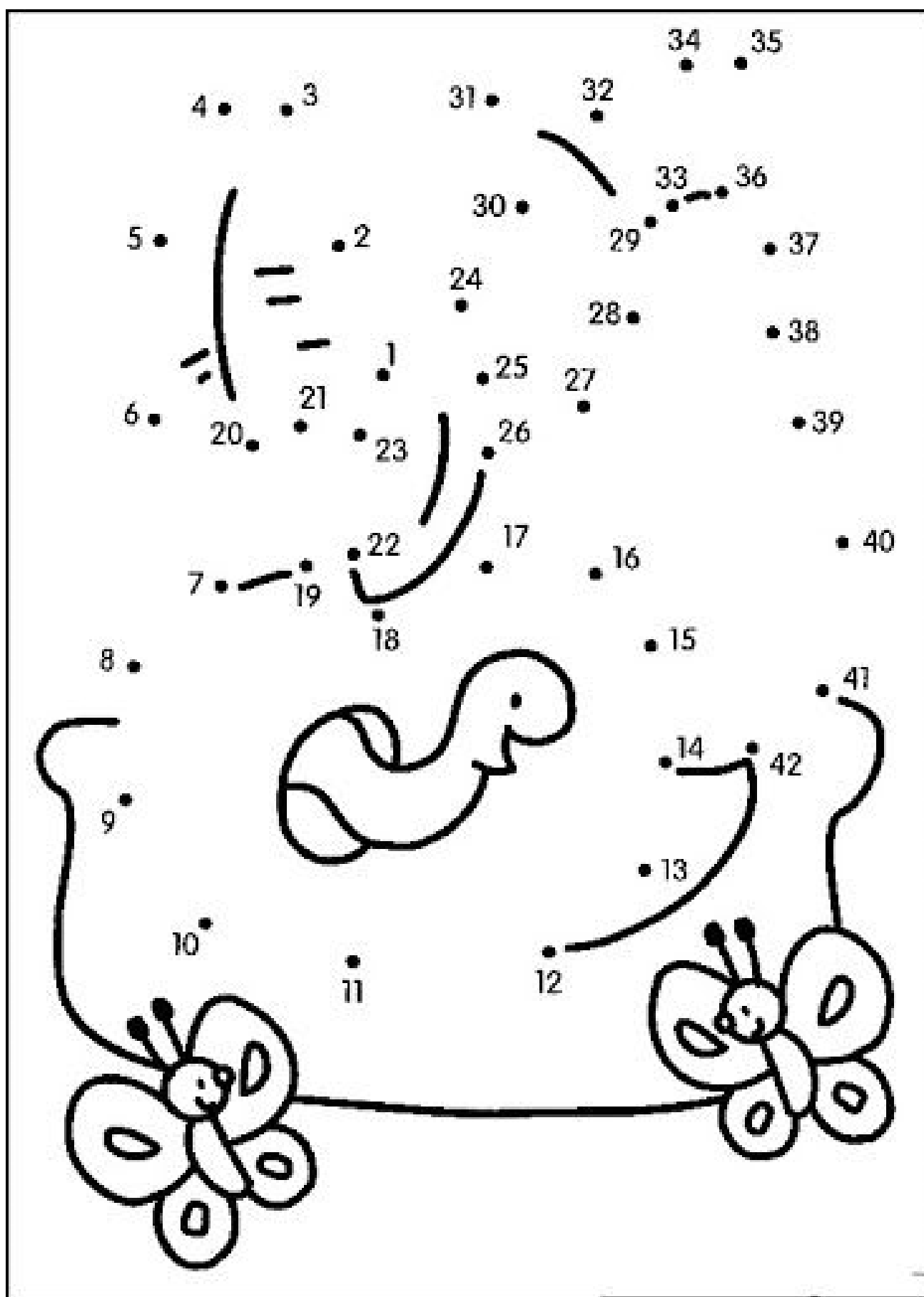
Na svatého Martina – zahání lidi do chýšek.

Svatá Kateřina – bývá dobrá peřina.

Správné odpovědi najdeš na zadní straně.

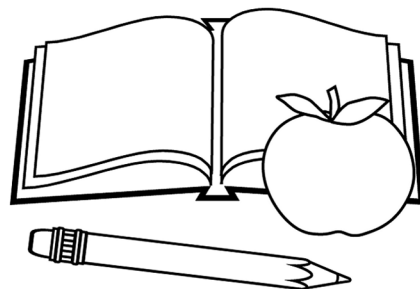

Dokresli obrázek pomocí spojení čísel dle správného pořadí

Soutěž pro nadšené velké i malé spisovatele

Napiš jakýkoliv příběh, fantazii se meze nekladnou ☺, může to být vyprávění, fejeton, povídka, básnička nebo i pohádka. Může jít o tvou vlastní zkušenost nebo zcela smyšlenou.

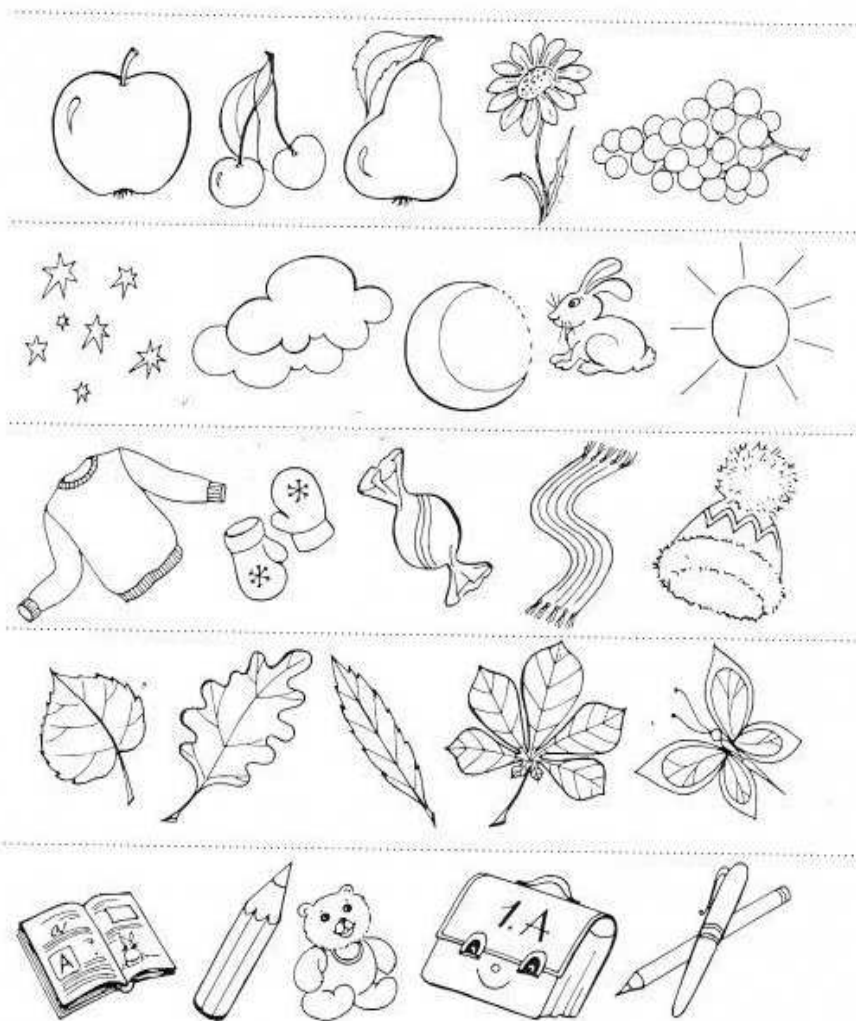
Téma: Libovolné téma

Kniha v hlavní roli

Moje prázdninové dobrodružství

Svůj podepsaný výtvar můžeš posílat emailem na adresu knihovna@bolatice.cz nebo odevzdat přímo v knihovně. Nejlepší příspěvek bude otisknut ve zpravodaji a každý autor dostane malou odměnu.

V každém řádku je jedna věc, která tam nepatří. Najdi ji a vybarvi ☺

Správné odpovědi najdeš na zadní straně.

Víte, že...

Nejhlubší jezero na světě
je Bajkal v Rusku.
Hloubka 1642 metrů.

Více v knize *Fakta a rekordy*

Prvek je látka,
kterou nelze rozložit
chemickou reakcí na
látky jednodušší.

Více v knize
Chemie

Někteří ptáci neměli na Novém
Zélandu žádné nepřátele. Proto
za miliony let ztratili schopnost
létat. Nejslavnějším takovým
ptákem s dlouhým ostrým
zobákem je kivi.

Více v knize *Se Sluníčkem kolem světa*

Každé chodidlo je složeno
z 26 kostí rozdělených do
tří skupin: zánártní kosti,
nártní kosti a články prstů.

Více v knize *Velká rodinná encyklopedie Lidské tělo*

Vítr je už
dlouhou dobu
zdrojem
energie.
Větrné mlýny
na drcení obilí
byly postaveny
v Íránu již v 7.
stol před
Kristem.

J

Více v knize *Moje první encyklopedie vesmíru*

Více v knize *Stručná dětská encyklopedie*

Hvězda je sálající koule velmi horkého
plynu. Slunce je také hvězda.

Více v knize *Rytíři*

Největších válečných úspěchů dosáhli Mongolové, nazývaní ve
středověké Evropě Tatary, za vlády Čingischána. Opanovali rozsáhlá
území od Žlutého moře k Černému moři a podrobili si 720 národů.

Víte, že...

Žádný pták, který je těžší než 22 kg, není schopen létat. Jeho svaly by nedokázaly vytvořit tolik energie, aby ho udržely ve vzduchu.

Za rok vybuchne 50 - 70 sopek. Některé z nich jsou v činnosti skoro pořád. Například italská sopka Stromboli vybuchuje každých 20 minut.

Více v knize **Fakta a rekordy**

Více v knize **Pozoruhodný svět zvířat**

Mořská hvězdice nemá hlavu. Při pohybu přebírá vedení vždy jedno z jejich pěti ramen.

Více v knize **Naše příroda**

Zmije mají ostré jedovaté zuby, které jsou tak dlouhé, že musejí být uvnitř tlamy složené dozadu, podobně jako čepel zavíracího nože.

Planety zůstávají na oběžné dráze kolem Slunce místo toho, aby odletěly do vesmíru, protože na ně působí síla zvaná gravitace. Všechno ve vesmíru drží pohromadě díky gravitaci. Gravitace přitahuje všechna tělesa navzájem.

Více v knize **Moje první encyklopedie vesmíru**

Více v knize: **Pozoruhodný svět zvířat**

Hlavním městem Austrálie je Canberra. Protože tento světadíl leží na jižní polokouli, říkáme, že jeho obyvatelé jsou protinožci. Žijí zde zvířátka jako klokani, pštros emu, kiviové a koaly.

Více v knize **Se Sluníčkem kolem světa**

PODZIM

1. Sta - lo se to tu - hle v ne-dě - li při o - bě - dě,
když jsme se - dě - li. V hně-dém sa- ku sklou-znul ti - še z mra-ků,
na o - kno nám leh-ce za - ťu - kal.

2. Já se prosím PODZIM jmenuju,
s podzimními mraky cestuju.
Ťuky – ťuky, vidím tu dva kluky,
jestlipak si se mnou chtějí hrát?

3. Kde zastavím – trochu čaruju,
trochu kouzlím, trochu maluju.
Mám tu pro ně papírové koně,
draky taky, ty já dělám rád.

Udělej si sám

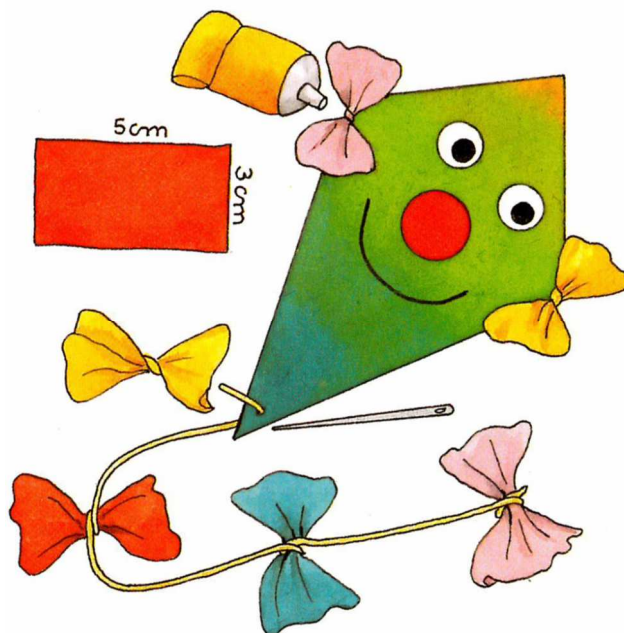
Papírový drak

Barevné papírové dráčky zastrčíme do květináčů, aby neuletěly.

Potřeby:

Barevný papír (červený, bílý), duhová čtvrtka, hedvábné papíry různých barev, černý fix, nůžky, lepidlo, jehla, tenký drátek, špejle, lepicí páska

1) Překreslíme podle předlohy draka na duhovou čtvrtku a vystříháme. Oči mu vystříháme z bílého papíru, nos s červeného papíru

2) Přilepíme drakovi oči a nos. Černým fixem mu nakreslíme pusku a oční panenky.

3) Jehlou uděláme drakovi ve spodním rohu díрку. Prostrčíme tudy konec tenkého drátku a upevníme jej.

4) Z hedvábného papíru vystříháme několik obdélníků velkých 5x3cm. Každý obdélník nařasíme a ve stejných rozestupech přiděláváme na drátek tak, že každý kousek ve středu několikrát drátkem obtočíme. Dvě mašličky přilepíme na pravou a levou stranu.

5) Nakonec připevníme lepicí páskou k zadní straně dráčka špejli.

Použité zdroje

Textová část:

Bender, Lionel. *Stručná dětská encyklopedie vědy a techniky*. 1. vyd. Bratislava: Ina, 1996. 159 s. ISBN 80-85680-82-3

Clarke, Phillip, Khan, Sarah. *Fakta a rekordy*. Říčany: Junior, 2007. 239 s. ISBN 978-80-7267-287-5.

Kvíz podzim [online]. [cit. 2017-08-17]. Dostupné z: <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=http://dumy.cz/nahled/139237>

Krůtová, Jarmila, Krůta, Jan. *Se sluníčkem kolem světa*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 2000. 79 s. ISBN 80-7200-478-6.

Moje první encyklopedie vesmíru. 1. vyd. Praha: Svojtka, 2003. 64 s. ISBN 80-7237-517-2.

Naše příroda: živočichové a rostliny střední Evropy. 1. vyd. Praha: Reader's Digest Výběr, 2000. 432 s. ISBN 80-86196-15-1.

Podzimní kvíz. *Rádio Junior* [online]. [cit. 2017-08-17]. Dostupné z: <http://www.radiojunior.cz/podzimni-kviz--1549574>

Popeová, Joyce. *Pozoruhodný svět zvířat*. 2. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 2004. 159 s. ISBN 80-7200-859-5.

Pranostika - pranostiky [online]. [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://http://www.pranostika.cz/Rytíři>. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 1995. 64 s. ISBN 80-85768-14-3.

Taylorová, Barbara. *Zvířata giganti*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 2005. 63 s. ISBN 80-253-0144-3.

Tykev obecná. Wikipédie: Otevřená encyklopedie [online]. [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/>

Walker, Richard. *Lidské tělo: velká rodinná encyklopedie*. 1. vyd. Praha: Slovart, 2003. 304 s. ISBN 80-7209-477-7.

Wertheim, Jane, Oxlade, Chris, Waterhouse, John. *Chemie*. Ostrava: Blesk, 1994. 128 s. ISBN 80-85606-33-X.

Wikipédie: Otevřená encyklopedie [online]. [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/>

Praktická část:

Neubacher - Fesser, Monika. *100 nápadů z papíru*. Monika Neubacherová-Fesserová. Vyd. 1. Praha : Knižní klub, 2003. 96 s. ISBN 80-242-1046-0.

Obrázková část

Obrázky Omalovánky. [online]. [cit. 2016-05-17]. Dostupné z: <https://www.google.cz/>

Printerest - celosvětový katalog nápadů [online]. [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <https://cz.pinterest.com/>

Správné odpovědi

Doplnění vět: veverka, prší, listí, deštník, ptáci, houby, jablíčka, medvěd

Tajenka: tykev obecná

Přesmyčky: brambory, jablka, kukuřice, mrkev

Kvíz: 1. a, 2. a, 3. c, 4. b, 5. a

Hádky: vítr, hruška, paprika

Osmisměrka: pindruše

Úkolníček: září, říjen, listopad

Svatý František zahání lidi do chýšek.

Na svatého Martina bývá dobrá peřina.

Svatá Kateřina bývá dobrá peřina

Nepatří zde: květina, zajíc, bonbón, motýl, medvídek

Přípravy:

Obsahová úprava: Mgr. Bohdana Drastíková

Formátová úprava a osmisměrka: Mgr. Jana Štěpáníková